

Son vaxtlar regionda siyasi atmosfer dəyişir, ətrafa yayılan global bükrünün hərarəti azalır, danışıqların üzünə çökmüş duman ayazıdıqca dağlardan əsən Zəngəzur mehi istər İrəvanda, istər Bakıda, istərsə də Moskvada daha çox hiss olunur. İndi Zəngəzur havası demək olar ki, hər yana yayılır, heç vaxt olmadığı qədər düşüncələrə və münasibətlərə təsir edir. Ötən ayın axırına yaxın Rusiya prezidenti Vladimir Putin Azərbaycanla dövlət səfəri edərək həmkarı İlham Əliyevlə həm ikitərəfli, həm də regional məsələlərlə bağlı çox mühüm mövzularda danışıqlar aparıb. Müzakirələr həm də məhdud və genişləndirilməmiş heyətinin iştirakı ilə keçirilib. Hər iki Prezidentin müzakirə etdiyi məsələlərin mərkəzində Zəngəzur dəhlizinin açılması da dayanıb. Prezidentlərin görüşündən iki gün sonra Rusiya Federasiyasının lideri Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyana zəng edərək Bakıda İlham Əliyevlə apardığı danışıqlarla bağlı onu məlumatlandırıb, Azərbaycanla Ermənistan arasında sərhədin delimitasiyası, kommunikasiyaların açılması, sülh danışıqlarının gedişatı və perspektivləri müzakirə edilib.

Avqustun 26-28-də Ermənistanın baş naziri xarici ölkələrin diplomatlarını və xaricdə fəaliyyət göstərən erməni səfirləri Azərbaycanla sərhədə - Dilican şəhərinə toplayaraq iclas keçirib. Çox mühüm hissəsi mətbuatdan və ictimaiyyətdən gizli saxlanılan həmin görüşlərdə Paşinyanla yanaşı, prezident Vaaqn Xaçaturyan, xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan və baş nazirin müavini, sərhədlərin delimitasiyası üzrə komissiyanın rəhbəri Mher Qriqoryan da iştirak edib. Nəhayət, avqustun 28-də Rusiya prezidenti Vladimir Putin yenidən dövləti

Meh Zəngəzurdan əsir

mizin başçısı İlham Əliyevə zəng edib. Telefon söhbətində Cənubi Qafqaz regionunda vəziyyət müzakirə olunub. Qonşu dövlətin lideri Rusiyanın Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh gündəliyinin irəli aparılmasına dəstək verməyə hazır olduğunu bir daha bildirib, Azərbaycanın qərb rayonları və Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat dəhlizinin açılması ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndəsi Mariya Zaxarova həmin gün keçirilən ənənəvi brifinqdə Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı növbəti dəfə mühüm açıqlama verib: "Azərbaycanın qərb bölgəsini Ermənistan ərazisindən keçməklə Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə birləşdirməli olan marşrut Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan baş nazirləri müavinlərinin həmsədrliyi ilə Cənubi Qafqazda bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin açılması üzrə üçtərəfli işçi qrupu çərçivəsində müzakirə edilir. Üçtərəfli işçi qrupunda iş üçtərəfli razılaşmalar çərçivəsində ən yüksək səviyyədə aparılır. Moskvanın Bakı ilə İrəvan arasında kommunikasiyaların açılması ilə bağlı mövqeyi açıq-aydın və ha-

miya məlumdur. Biz müvafiq razılaşmaların tərəflərin qarşılıqlı razılığı əsasında və qarşılıqlı məqbul şərtlər əsasında əldə ediləcəyindən çıxış edirik ki, bu, həm Azərbaycanın, həm Ermənistanın, həm də regiondakı qonşuların maraqlarına cavab versin". Sözcü xanım ötən ilin sentyabrında Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirləri zamanı bölgəni könüllü olaraq tərk etmiş ermənilərin geri qayıtmalarına dair suala da qısa və tutarlı cavab verib: "Ermənistan tərəfinin bununla bağlı hər hansı geniş proqramı varmı? Proqram mövcud olsaydı, mən onu şərh edərdim. Siz başqa dövlətin nümayəndəsindən bunu necə görə biləcəyini niyə soruşursunuz? Biz tərəfləri bu məsələnin həll edilməsinə sövq edirik, lakin başa düşdüyünüz qədər, əldə edilmiş razılaşmalar həyata keçirilmədən bunu etmək olduqca çətindir".

M.Zaxarova, eyni zamanda, "Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya arasında imzalanmış üçtərəfli razılaşmaların alternativini yoxdur" bəyanatını da səsləndirib. Açıq şəkildə bəyan edib ki, həmin razılaşmalar sülh müqaviləsinin işlənilməsi üçün hazırlan-

ması, sərhədin delimitasiyası, demarkasiyası, regionda nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması və vətəndaş cəmiyyəti xətti üzrə əlaqələrin inkişafı da daxil olmaqla, Bakı ilə İrəvan arasında münasibətlərin normalaşmasının bütün əsas istiqamətlərini əhatə edir. Qeyd edək ki, bütün bunlar Ermənistanla Azərbaycan arasındakı münasibətlərə dair son 10 gündə verilən bəyanatların, Moskva-Bakı-İrəvan üçlüyünün diplomatik gedişlərin ən mühüm və üzde olan hissələridir. Paşinyan hökumətinin üçtərəfli razılaşmalara məhəl qoymaması, V.Putinin vasitəçiliyi ilə Azərbaycan lideri qarşısında üzünə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməməsi və hər vaxt sülh danışıqlarını yubarması öz "bəhrəsini" verir. Görünən odur ki, qırx dörd günlük müharibədə Ermənistanın xilasını naminə Azərbaycan Prezidentindən xahiş edən Rusiya lideri üzünə götürdüyü öhdəliyin yerinə yetirilməsinin fərqindədir...

Salman ALIOĞLU,
"Respublika".